

**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ
ΠΕΜΠΤΗ 22 ΜΑΪΟΥ 2008
ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΟΜΑΔΑ Α'**

ΘΕΜΑ ΑΙ

ΑΙ.1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιο σας τη λέξη **Σωστό ή Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Ο ιστοριογράφος Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος θεμελίωσε την πολιτιστική συνέχεια του ελληνικού έθνους με αδιάσειστο επιχείρημα την αδιάλειπτη συνέχεια της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού.
- β.** Η Ιερή Συμμαχία αποσκοπούσε στην προώθηση των φιλελευθέρων και εθνικών κινημάτων.
- γ.** Το Νεοτουρκικό Κίνημα του 1908 υποσχέθηκε στους λαούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ισονομία, ισοπολιτεία και ευρύτατο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα.
- δ.** Στις 25 Μαρτίου 1924 ανακηρύχτηκε από τη Βουλή, με πρωτοβουλία κυρίως του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, η αβασίλευτη δημοκρατία.
- ε.** Ο φιλελεύθερος ηγέτης Καβούρ κατόρθωσε να ενοποιήσει τη Γερμανία.

Μονάδες 10

ΑΙ.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- α.** Δόγμα Μονρόε
- β.** Αρχή της δεδηλωμένης
- γ.** Εξαρχία

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Α2.1. Η Επανάσταση του 1821 ήταν προϊόν εθνικού κινήματος. Ποια ήταν τα κυριότερα συστατικά στοιχεία του ελληνικού εθνικού κινήματος;

Μονάδες 10

Α2.2. Τι προέβλεπε η συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1913) και σε ποιες διπλωματικές ενέργειες προέβη η Ελλάδα προκειμένου να εξασφαλίσει τη συνεργασία της Ρουμανίας για την υπογραφή της συνθήκης;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που ακολουθεί και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α. Στο Κίνημα της «Εθνικής Αμυνας» (16/29 Αυγούστου 1916) και στη στάση που τήρησε ο Ελευθέριος Βενιζέλος σε αυτό.

Μονάδες 15

β. Στα «Νοεμβριανά».

Μονάδες 10

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Βενιζέλος, απογοητευμένος από την εμμονή του βασιλιά Κωνσταντίνου στην ουδετερότητα, έρχεται σε συνεννοήσεις με τον ναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη και τον στρατηγό Δαγκλή για τη στάση που πρέπει να τηρήσουν. Κατόπιν, [...] φεύγουν οι δυο πρώτοι (ακολουθεί ύστερ' από λίγες ημέρες και ο Δαγκλής) για τα Χανιά της Κρήτης και εκεί σχηματίζουν την προσωρινή κυβέρνηση της χώρας (τη γνωστή Τριανδρία) στην οποία προσχωρεί η Επιτροπή

Εθνικής Αμύνης Θεσσαλονίκης. Ο διχασμός του ελληνικού κράτους και του έθνους σε δυο χωριστές παρατάξεις με όλα τα προβλεπόμενα ολέθρια αποτελέσματα έχει συντελεστεί.

Στα τέλη Σεπτεμβρίου [...] ο Βενιζέλος αποβιβάζεται στη Θεσσαλονίκη. Τη διακυβέρνηση της χώρας αναλαμβάνει η τριανδρία Βενιζέλου - Κουντουριώτη - Δαγκλή.

*Απόστολος Ε. Βακαλόπουλος, Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985,
εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1993, σ. 356*

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που ακολουθεί και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε τις συνθήκες υπό τις οποίες εκδηλώθηκε η Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία κατά τον 19ο αιώνα.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στα 1851, στη Μεγάλη Βρετανία δέκα πόλεις ξεπερνούν τις 100.000 κατοίκους [...]. Το Λονδίνο φτάνει τα 2,3 εκατομμύρια [...]. Το Μάντσεστερ ξεπερνά τις 400.000 κατοίκους, η Γλασκόβη τις 300.000 και το Μπίρμινχαμ τις 200.000.

Το Μάντσεστερ αναδεικνύεται στην πρώτη πόλη της βαμβακοβιομηχανίας:

Στα 1835, η περιοχή του Μάντσεστερ [...] συγκεντρώνει το 80% των εργατών της βαμβακοβιομηχανίας και στα 1846, το 85%. Η πόλη αυτή διαθέτει πολλά πλεονεκτήματα. Βρίσκεται κοντά στο Λίβερπουλ, απ' όπου γίνονται οι εισαγωγές του βαμβακιού. Επιπλέον περιβάλλεται [...] από ένα πλούσιο κοίτασμα άνθρακα, που εκτείνεται από το Όρμσκιρκ μέχρι το Μπάρι και το Αστον. Η ανθρακοπαραγωγή δεν υπολογίζεται εύκολα, αλλά οπωσδήποτε ξεπερνά κατά πολύ τις επτακόσιες έως εννιακόσιες χιλιάδες τόνους, που καταναλώνει μόνον η πόλη του Μάντσεστερ.

[...]

Η Μεγάλη Βρετανία δεν διαθέτει μόνον την πιο ανεπτυγμένη οικονομία. Επιπλέον, όλη η διαδικασία ανάπτυξης συνδέθηκε εξ αρχής με την αποικιοκρατική επέκταση και το θαλάσσιο εμπόριο. Ήδη υιοθετεί τη λογική της εξειδίκευσης και του διεθνούς καταμερισμού της εργασίας, που προκύπτει από την ίδια τη δομή των εξαγωγών της και τη διάρθρωση, προπάντων, των εισαγωγών της.

Η προώθηση των εξαγωγών, στα πλαίσια της βρετανικής οικονομίας σημειώνει γιγάντια άλματα. Κατά τις δεκαετίες του 1820 και 1830, εξάγει το ένα πέμπτο της παραγωγής της, στα 1851 ξεπερνά το ένα τέταρτο, στα 1861 το ένα τρίτο, στα 1871 τα δυο πέμπτα.

*Michel Beayd Ιστορία των Καπιταλισμού από το 1500 ως σήμερα, μετ. Μ. Βερέττας, εκδ. Μαλλιάρης Παιδεία,
Αθήνα 1987,
σσ. 142-143, 158*

Καλή Επιτυχία !!!

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1.

- α. Σ
- β. Λ
- γ. Σ
- δ. Σ
- ε. Λ

A.1.2.

- α. Δόγμα Μονρόε:** σελ. 13, σελ. «Κατά το 19_ αιώνα ..._ Δόγμα Μονρόε».
- β. Αρχή της Δεδηλωμένης:** σελ. 36, «Χρειάστηκε ..._ εθνικών κρατών».
- γ. Εξαρχία:** σελ. 63, «Οι Βούλγαροι ..._ Πατριαρχείο.».

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. σελ. 16, «Η επανάσταση των Ελλήνων ..._ λαϊκής κυριαρχίας».

A.2.2. σελ. 73, «Επεισόδια ..._ ελληνορουμανικές σχέσεις».

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

α. σχολικό βιβλίο σελ. 83 – 84, «Ο Βενιζέλος, αντιμέτωπος, ..._ στο πλευρό της Συνεννόησης». Από το παράθεμα χρειάζεται να συσχετιστούν με το σχολικό βιβλίο οι παρακάτω ιστορικές πληροφορίες:

«Ο Βενιζέλος απογοητευμένος από την εμμονή του βασιλιά Κωνσταντίνου στην ουδετερότητα, έρχεται σε συνεννοήσεις με το ναύαρχο Κουντουριώτη και το στρατηγό .αγκλή και σχηματίζουν στα Χανιά την προσωρινή κυβέρνηση της χώρας (τη γνωστή Τριανδρία) στην οποία προσχωρεί η Επιτροπή Εθνικής Αμύνης Θεσσαλονίκης».

«Ο διχασμός του ελληνικού κράτους και έθνους σε δύο χωριστές παρατάξεις με όλα τα προβλεπόμενα ολέθρια αποτελέσματα έχει συντελεστεί.»

«Στα τέλη Σεπτεμβρίου (1916) ο Βενιζέλος αποβιβάζεται στη Θεσσαλονίκη και η τριανδρία αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση της χώρας.»

β. σχολικό βιβλίο, σελ. 84 «Η απουσία ωστόσο ομοφωνίας ... και την εκθρόνισή του»».

ΘΕΜΑ Β 2

Σχολικό βιβλίο σελ. 41 – 42, «Η Βιομηχανική Επανάσταση στην Αγγλία ..._ σε καθεστώς ακώλυτης λειτουργίας της αγοράς.»

Από το παράθεμα χρειάζεται να συσχετιστούν με το σχολικό βιβλίο οι παρακάτω ιστορικές πληροφορίες:

«Το 1851 στη Μεγάλη Βρετανία δέκα πόλεις ξεπερνούν τις 100.000 κατοίκους».

«Στα 1835 η περιοχή του Μάντσεστερ συγκεντρώνει το 80% των εργατών της βαμβακοβιομηχανίας και στα 1846 το 85%.»

«Στο Λίβερπουλ γίνονται εισαγωγές βαμβακιού, ενώ πλούσια είναι τα κοιτάσματα του άνθρακα. Εννιακόσιες χιλιάδες τόνους άνθρακα κατανάλωνε μόνο η πόλη του Μάντσεστερ».

«Αποικιοκρατική επέκταση της Μεγάλης Βρετανίας και πρωταγωνιστικός της ρόλος στο θαλάσσιο εμπόριο. Επιπλέον, υιοθετεί τη λογική της εξειδίκευσης και του διεθνούς καταμερισμού της εργασίας».